

ÚVOD

PRAMENY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

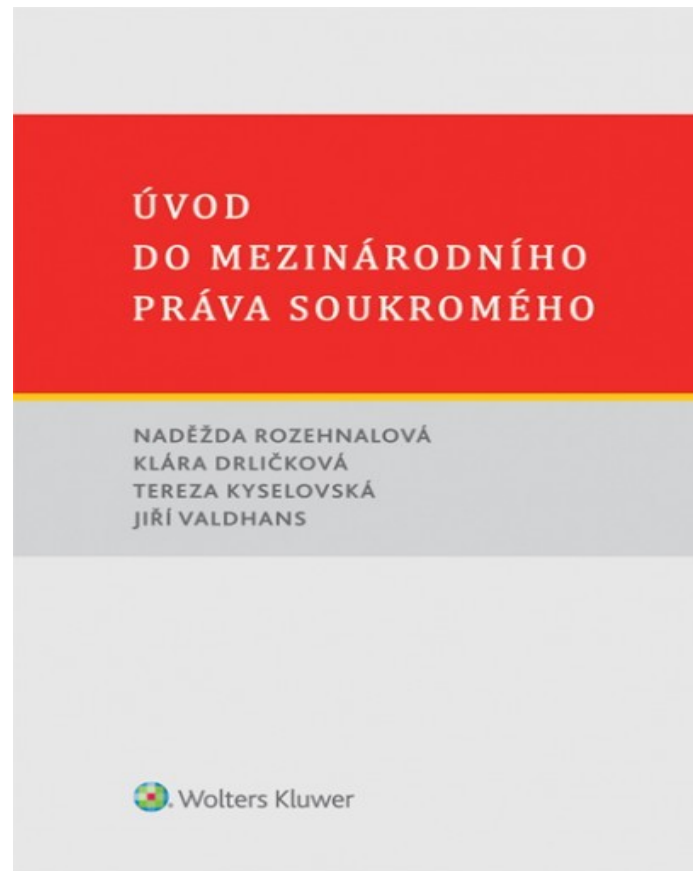
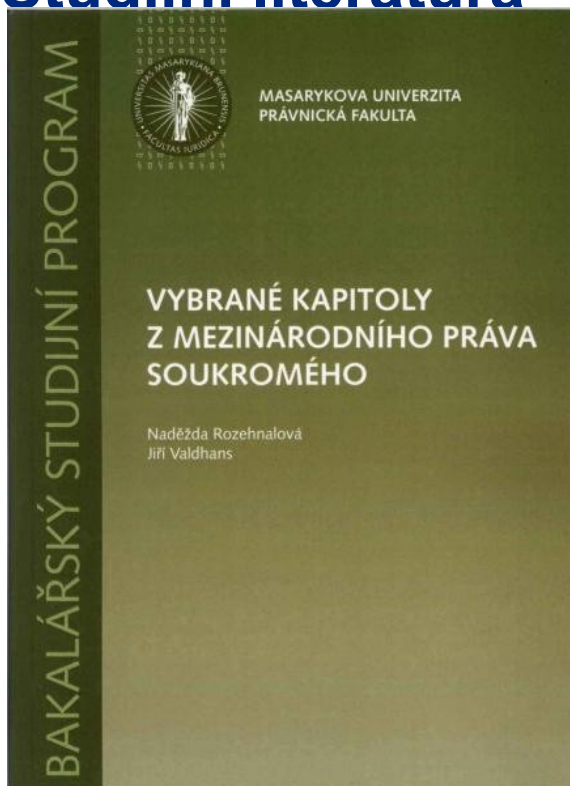
SOUKROMÉHO

PŘEDNÁŠKA Č. 1

KONZULTACE Č. 1

Studiijní literatura

VYUČUJÍCÍ

- PROF. JUDR. N. ROZEHNALOVÁ, CSC. – 1. KONZULTACE
- MGR. RADOVAN MALACHTA – 2. KONZULTACE
- DOC. JUDR. JIŘÍ VALDHANS, PHD. – 3. KONZULTACE

OSNOVA

- ÚVOD
- SKUPINY PRAMENŮ V MPS
- POJMY KODIFIKACE, UNIFIKACE, HARMONIZACE
- PRAMENY VNITROSTÁTNÍHO PŮVODU
- PRAMENY UNIJNÍHO PŮVODY
- PRAMENY MEZINÁRODNÍHO PŮVODU
- VZTAHY A KOLIZE MEZI PRAMENY

V ČEM JE ROZDÍL

- ANNA (ČESKÁ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNICE, BYDLIŠTĚ V ČR) SI NA ZELNÉM TRHU V BRNĚ KOUPIA JABLKA OD PRODEJCE Z JIŽNÍ MORAVY.
- ANNA (ČESKÁ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNICE, BYDLIŠTĚ V ČR) SI PŘI SVÉM POBYTU V ROTTERDAMU (NIZOZEMSKO) KOUPIA JABLKA OD MÍSTNÍHO PRODEJCE.

V ČEM JE ROZDÍL

- PAN NOVÁK (ČESKÝ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNÍK, BYDLIŠTĚ V ČR) ZAREZEROVAL PRO CELOU SVOJI RODINU UBYTOVÁNÍ V HOTELU NA ŠUMAVĚ, PROVOZOVANÉM SPOLEČNOSTÍ ZALOŽENOU PODLE ČESKÉHO PRÁVA.
- PAN NOVÁK (ČESKÝ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNÍK, BYDLIŠTĚ V ČR) ZAREZEROVAL PŘES WEBOVOU STRÁNKU BOOKING.COM PRO CELOU SVOJI RODINU UBYTOVÁNÍ V HOTELU V GRAZU (RAKOUSKO), PROVOZOVANÉM SPOLEČNOSTÍ ZALOŽENOU PODLE RAKOUSKÉHO PRÁVA.

V ČEM JE ROZDÍL

- ALICE A MILAN (ČEŠTÍ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNÍCI, BYDLIŠTĚ V ČR) UZAVŘELI MANŽELSTVÍ NA ZÁMKU V LEDNICI.
- ALICE (SLOVENSKÁ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNICE, BYDLIŠTĚ V SR) A MILAN (ČESKÝ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNÍK, BYDLIŠTĚ V ČR) UZAVŘELI MANŽELSTVÍ NA ZÁMKU V LEDNICI.
- ALICE (SLOVENSKÁ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNICE, BYDLIŠTĚ V SR) A MILAN (ČESKÝ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNÍK, BYDLIŠTĚ V ČR) UZAVŘELI MANŽELSTVÍ NA PLÁŽI V AUSTRÁLII.

MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ V PRAXI ELEKTRONICKÉ

AliExpress™

Booking.com

amazon.com

 RYANAIR

Příklad

- STUDENT PRF MU (ČESKÝ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNÍK, BYDLIŠTĚ V ČR) NAKOUPÍ ZBOŽÍ NA ALIEXPRESS.COM (ČÍNSKÝ INTERNETOVÝ OBCHOD). ZBOŽÍ JE DORUČENO, PO ROZBALENÍ VŠAK STUDENT ZJISTÍ, ŽE NEODPOVÍDÁ FOTOGRAFIÍM A POPISU NA WEBU. ČÍNSKÝ PRODÁVAJÍCÍ NEREAGUJE NA E-MAILY ČESKÉHO STUDENTA.

KTERÁ DISCIPLÍNA ŘEŠÍ TUTO PROBLEMATIKU?

MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ A PROCESNÍ

DEFINICE

SOUBOR ZVLÁŠTNÍCH PRÁVNÍCH NOREM, KTERÉ UPRAVUJÍ VÝLUČNĚ **SOUKROMOPRÁVNÍ POMĚRY S MEZINÁRODNÍM PRVKEM**, VČETNĚ PRÁVNÍCH NOREM UPRAVUJÍCÍCH POSTUP SOUDŮ A JINÝCH ORGÁNŮ A ÚČASTNÍKŮ, PŘÍPADNĚ I JINÝCH OSOB, A POMĚRY MEZI NIMI VZNIKAJÍCÍ V **ŘÍZENÍ O SOUKROMOPRÁVNÍCH VĚCECH**, V NĚMŽ JE OBSAŽEN MEZINÁRODNÍ PRVEK

POJEM MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO

- SAMOSTATNÉ, ZVLÁŠTNÍ PRÁVNÍ ODVĚTVÍ
- SOUČÁST VNITROSTÁTNÍHO PRÁVA
- „MEZINÁRODNÍ“ – REAGUJE NA EXISTENCI MEZINÁRODNÍHO PRVKU
- NORMY MPS NEJSOU OBSAŽENY POUZE VE VNITROSTÁTNÍCH PŘEDPÍSECH, ALE I V MEZINÁRODNÍCH SMLOUVÁCH A UNIJNÍCH PŘEDPÍSECH

PŘEDMĚT MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO

SOUKROMOPRÁVNÍ POMĚRY...

- OBČANSKÉ
- OBCHODNÍ
- PRACOVNÍ
- RODINNÉ

... S MEZINÁRODNÍM PRVKEM

- SUBJEKT
- SKUTEČNOST PRÁVNĚ VÝZNAMNÁ PRO VZNIK A EXISTENCI PRÁVNÍHO POMĚRU
- PŘEDMĚT
- Úvod do mezinárodního práva soukromého / JUDr. Lucie Zavadilová
SOUVISEJÍCÍ OTÁZKY

ZÁKLADNÍ OKRUHY OTÁZEK, KTERÉ MPS ŘEŠÍ

- KDE (V JAKÉM STÁTĚ) SE BUDE SPOR ŘEŠIT?
 - MEZINÁRODNÍ PRAVOMOC/ PŘÍSLUŠNOST → MPP
- PODLE JAKÉHO PRÁVA BUDE PŘEDMĚT SPORU POSUZOVÁN?
 - PROBLEMATIKA **URČOVÁNÍ PRÁVA ROZHODNÉHO** → MPS
- JAK SE BUDE NAKLÁDAT S VYDANÝM ROZHODNUTÍM V CIZINĚ?
 - UZNÁNÍ A VÝKON ROZHODNUTÍ → MPP

Příklad 1

- OBČANKA ČESKÉ REPUBLIKY ŽIJÍCÍ VE FRANCII SE SVÝM MANŽELEM, EGYPTSKÝM OBČANEM, SE ROZHODLA PODAT NÁVRH NA ROZVOD MANŽELSTVÍ. KROMĚ ROZVODU BUDE NUTNÉ VYŘEŠIT I OTÁZKU PÉČE O DÍTĚ A VYPOŘÁDAT SPOLEČNÝ MAJETEK MANŽELŮ.

Příklad 2

- ČESKÝ LYŽAŘ BYL PŘI SJEZDU Z FRANCOUZSKÉ STRANY MONT BLANCU SRAŽEN ŠVÝCARSKÝM LYŽAŘEM.
 - POSUŽTE SITUACI.
 - POSUŽTE EXISTENCI A VÝZNAMNOST MEZINÁRODNÍHO PRVKU.

Příklad 4

- ČESKÝ OBČAN ŽIL POSLEDNÍCH 15 LET V NIZOZEMSKU, KDE ZEMŘEL A ZANECHAL DĚDICTVÍ – NEMOVITOST, PENÍZE NA ÚČTU ATD. DĚDICOVÉ ŽIJÍ V ČR.
 - POSUŽTE SITUACI.
 - POSUŽTE EXISTENCI A VÝZNAMNOST MEZINÁRODNÍHO PRVKU.

PRAMENY PRÁVNÍ ÚPRAVY

MATERIÁLNÍ PRAMENY MPS

- EXISTENCE STÁTŮ
- EXISTENCE KONTAKTŮ MEZI STÁTY
- VZÁJEMNÉ, BYŤ NEFORMÁLNÍ UZNÁVÁNÍ STÁTŮ A JEJICH PRÁVNÍCH ŘÁDŮ NAVZÁJEM
- DOSTATEČNÝ MYŠLENKOVÝ POTENCIÁL ZPŮSOBILÝ VYHODNOTIT A ŘEŠIT KOLIZE

FORMÁLNÍ PRAMENY MPS

- PLURALITA ZDROJŮ PRÁVNÍ ÚPRAVY – DŮSLEDEK ZPŮSOBU ÚPRAVY
- MPS NENÍ UNIVERZÁLNÍ DISCIPLÍNA
- ZDROJE PRÁVNÍ ÚPRAVY:
 - VNITROSTÁTNÍ PŮVOD
 - UNIJNÍ PŮVOD
 - MEZINÁRODNÍ PŮVOD

UNIFIKACE

- SJEDNOCENÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY NA ÚROVNI VÍCE STÁTU
- HMOTNÉ (PŘÍMÉ) NORMY
 - PŘ. ÚMLUVA OSN O SMLOUVÁCH O MEZINÁRODNÍ KOUPI ZBOŽÍ
 - UNCITRAL, UNIDROIT
- KOLIZNÍ NORMY
 - PŘ. NAŘÍZENÍ ŘÍM I, NAŘÍZENÍ ŘÍM II
 - EU, HAAGSKÁ KONFERENCE MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO
- PROCESNÍ NORMY (MEZINÁRODNÍ PŘÍSLUŠNOST, UZNÁNÍ CIZÍCH ROZHODNUTÍ)
 - PŘ. NAŘÍZENÍ BRUSEL IBIS
 - EU, HAAGSKÁ KONFERENCE MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO

HARMONIZACE

- VZOROVÉ ZÁKONY ČI VZOROVÉ ÚPRAVY
 - VZORY PRO VNITROSTÁTNÍ ÚPRAVY
 - UNCITRAL – PŘ. VZOROVÝ ZÁKON UNCITRAL O MEZINÁRODNÍM ROZHODČÍM ŘÍZENÍ

- SMĚRNICE V EU

Vnitrostátní předpisy

- Vývoj
 - Zákon č. 41/1948 Sb., o mezinárodním a mezioblastním právu soukromém
 - Pouze kolizní normy
 - Zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním
 - V zásadě kodifikace MPS
 - Dílčí normy i v jiných předpisech
 - **Zákon 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém („ZMPS“)**

ZMPS

- KODIFIKACE ČESKÉHO MPS
- ÚČINNÝ OD 1.1.2014 (§ 125)
- VĚCNÁ PŮSOBNOST - § 1
- ÚZEMNÍ PŮSOBNOST – SOUDY A JINÉ ORGÁNY ROZHODUJÍCÍ V RÁMCI VĚCNÉ PŮSOBNOSTI – NA ÚZEMÍ ČR
- OSOBNÍ PŮSOBNOST – FYZICKÉ A PRÁVNICKÉ OSOBY (VČETNĚ VYNĚTÍ Z PRAVOMOCI ČESKÝCH SOUDŮ - § 7)
- OBECNÁ X ZVLÁŠTNÍ ČÁST

UNIJNÍ PRÁVO

- „JÁDRO“ AKTUÁLNÍ ÚPRAVY MPS I MPP
- EVROPSKÉ MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ/EVROPSKÝ JUSTIČNÍ PROSTOR/SOUDNÍ SPOLUPRÁCE V CIVILNÍCH VĚCECH
-
- **PRAMENY:**
 - PRIMÁRNÍ PRÁVO – ZEJMÉNA ČLÁNEK 81 SFEU
 - SEKUNDÁRNÍ PŘEDPISY – ZEJMÉNA NAŘÍZENÍ
 - MEZINÁRODNÍ SMLOUVY UZAVŘENÉ EU

Článek 81 SFEU

- *„Unie rozvíjí justiční spolupráci v občanských věcech s mezinárodním prvkem založenou na zásadě vzájemného uznávání soudních a mimosoudních rozhodnutí. Tato spolupráce může zahrnovat přijímání opatření pro sbližování právních předpisů členských států.“*
- Odst. 2 – cíle (vzájemné uznávání a výkon soudních a mimosoudních rozhodnutí, přeshraniční doručování soudních a mimosoudních písemností, slučitelnost kolizních norem a pravidel pro určení příslušnosti, spolupráce při opatřování důkazů a další)
- Řádný legislativní postup x článek 81 odst. 3 – zvláštní legislativní postup pro opatření v oblasti rodinného práva

Sekundární předpisy

- ČLÁNEK 288 SFEU
- NAŘÍZENÍ – OBEČNÁ PŮSOBNOST, PŘÍMÁ POUŽITELNOST
 - *SINGLE X DOUBLE X TRIPLE*
- SMĚRNICE – ZÁVAZNÁ PRO STÁTY, VÝSLEDEK, IMPLEMENTACE
 - NĚKTERÉ POŽADAVKY NUTNÉ PROVÉST I DO MPS

MEZINÁRODNÍ SMLOUVY UZAVŘENÉ EU

- ČLÁNEK 3 Odst. 2 SFEU
 - *VE VÝLUČNÉ PRAVOMOCI UNIE JE ROVNĚŽ UZAVŘENÍ MEZINÁRODNÍ SMLOUVY, POKUD JE JEJÍ UZAVŘENÍ STANOVENO LEGISLATIVNÍM AKTEM UNIE NEBO JE NEZBYTNÉ K TOMU, ABY UNIE MOHLA VYKONÁVAT SVOU VNITŘNÍ PRAVOMOC, NEBO POKUD JEJÍ UZAVŘENÍ MŮŽE OVLIVNIT SPOLEČNÁ PRAVIDLA ČI ZMĚNIT JEJICH PŮSOBNOST.*
- PŘ. LUGANSKÁ ÚMLUVA, ÚMLUVY V RÁMCI HAAGSKÉ KONFERENCE (EU JE ČLEMEM)
- PŘEDNOST PŘED NAŘÍZENÍMI, NENÍ-LI UVEDENO JINAK V NAŘÍZENÍ (VIZ PŘÍKLAD NAŘÍZENÍ ŘÍM I VS. DVOUSTRANNÉ SMLOUVY ČLENSKÝCH STÁTŮ).

ZVLÁŠTNÍ POSTAVENÍ GB, IRL, DK

- PROTOKOLY K SFEU (Č. 21 A 22)
- DÁNSKO SE JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCE NEÚČASTNÍ
 - DVOUSTRANNÉ SMLOUVY S EU – NAPŘ. NAŘÍZENÍ BRUSEL IBIS
- VELKÁ BRITÁNIE, IRSKO
 - TZV. *OPT-IN*
 - *BREXIT??????????????*

POSÍLENÁ SPOLUPRÁCE

- ČLÁNKY 326 – 334 SFEU
- OPATŘENÍ MOHOU PŘIJMOUT JEN NĚKTERÉ ČLENSKÉ STÁTY
- NAŘÍZENÍ ŘÍM III (ČR SE NEÚČASTNÍ)
- NAŘÍZENÍ V OBLASTI MAJETKOVÝCH POMĚRŮ MANŽELŮ A REGISTROVANÝCH PARTNERŮ (ČR SE ÚČASTNÍ)

JEDNOTNÁ INTERPRETACE PRÁVA EU

- SOUDNÍ DVŮR
- AUTONOMNÍ VÝKLAD
- PŘEDBĚŽNÉ OTÁZKY – ČLÁNEK 267 SFEU
- ROZHODNUTÍ SOUDNÍHO DVORA – VÝZNAMNÝ ZDROJ

VÝVOJ EVROPSKÉHO JUSTIČNÍHO PROSTORU - SHRNUÍ

- VÝVOJ PRAVOMOCÍ ES/EU

- 3 FÁZE
 - FÁZE KOORDINACE (1957 – 1992)
 - FÁZE SPOLUPRÁCE (1992 – 1997)
 - FÁZE AKTŮ ES/EU (1997 – 2009, OD ROKU 2009)

FÁZE KOORDINACE

- 1957 (1958) – ŘÍMSKÉ SMLOUVY – VZNIK EHS
- EHS NEMĚLO ŽÁDNOU PRAVOMOC V OBLASTI MPS
- MEZINÁRODNÍ SMLOUVY MEZI ČLENSKÝMI STÁTY
- PRÁVNÍ ZÁKLAD: ČLÁNEK 220 SEHS/ČLÁNEK 293 SES
 - *„ČLENSKÉ STÁTY ZAHÁJÍ MEZI SEBOU V PŘÍPADĚ POTŘEBY JEDNÁNÍ S CÍLEM ZAJISTIT VE PROSPĚCH SVÝCH STÁTNÍCH PŘÍSLUŠNÍKŮ ZJEDNODUŠENÍ FORMALIT, JIMŽ PODLÉHÁ VZÁJEMNÉ UZNÁVÁNÍ A VÝKON SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ A ROZHODČÍCH NÁLEZŮ.“*
- BRUSELSKÁ ÚMLUVA(1968), ŘÍMSKÁ ÚMLUVA (1980)

FÁZE SPOLUPRÁCE

- 1992 (1993) – MAASTRICHTSKÁ SMLOUVA – VYTVOŘENÍ EU – TŘÍPILÍŘOVÁ STRUKTURA
- TŘETÍ PILÍŘ – SPOLUPRÁCE V OBLASTI VNITŘNÍCH VĚCÍ A JUSTICE – SOUDNÍ SPOLUPRÁCE V CIVILNÍCH A TRESTNÍCH VĚCECH
- OBLAST SPOLEČNÉHO ZÁJMU
- MEZIVLÁDNÍ PILÍŘ - MEZINÁRODNÍ SMLOUVY

FÁZE UNIJNÍ

- 1997 (1999) – AMSTERDAMSKÁ SMLOUVA
- OBLAST SVOBODY, BEZPEČNOSTI A PRÁVA
- SOUDNÍ SPOLUPRÁCE V CIVILNÍCH VĚCECH BYLA PŘENESENA DO PRVNÍHO PILÍŘE
- ČLÁNEK 65 SES
- SPECIÁLNÍ REŽIM PRO DK, GB, IRL

FÁZE UNIJNÍ - VÝVOJ

- 2009 – LISABONSKÁ SMLOUVA

- ČLÁNEK 81 SFEU

-

- PROTOKOLY Č. 21 A 22 K SFEU – DK, GB, IRL

MEZINÁRODNÍ SMLOUVY JAKO ZDROJ ÚPRAVY MPS - MPP

- *SELF-EXECUTING* SMLOUVY
-
- DVOUSTRANNÉ X MNOHOSTRANNÉ
- DLE TYPU UNIFIKACE - ÚČELU (TYPU NOREM)
- *ERGA OMNES X INTER PARTES*

VZTAHY MEZI PRAMENY PRÁVNÍ ÚPRAVY

ZMPS VS. MEZINÁRODNÍ SMLOUVY

- PŘEDNOST MEZINÁRODNÍCH SMLUV
- ČLÁNEK 10 ÚSTAVY
- § 2 ZMPS A ŘADA DALŠÍCH USTANOVENÍ

ZMPS VS. UNIJNÍ PŘEDPISY

- APLIKAČNÍ PŘEDNOST

- DOVOZENA Z JUDIKATURY SOUDNÍHO DVORA (PŘ. 6/64 COSTA VS. ENEL)

MEZINÁRODNÍ SMLOUVY VS. UNIJNÍ PŘEDPISY

- MEZINÁRODNÍ SMLOUVY UZAVŘENÉ ČR PŘED VSTUPEM DO EU
- ČLÁNEK 351 SFEU
-
- ŘEŠENÍ V JEDNOTLIVÝCH NAŘÍZENÍCH
- NAŘÍZENÍ BRUSEL IBIS JAKO PŘÍKLAD
 - DVOUSTRANNÉ SMLOUVY S ČLENSKÝM STÁTEM
 - DVOUSTRANNÉ SMLOUVY SE TŘETÍM STÁTEM
 - MNOHOSTRANNÉ SMLOUVY (ČLENSKÉ I NEČLENSKÉ STÁTY)

STŘET MEZINÁRODNÍCH SMLUV - SITUACE

- OBA DOTČENÉ STÁTY JSOU VÁZÁNY JEDNOU SMLOUVOU, POUZE JEDEN STÁT DRUHOU SMLOUVOU
- VZÁJEMNÝ VZTAH JE VÝSLOVNĚ UPRAVEN ALESPŮŇ V JEDNÉ ZE SMLUV
- SMLOUVY SE STEJNÝM PŘEDMĚTEM ÚPRAVY
- SMLOUVY S RŮZNÝM PŘEDMĚTEM ÚPRAVY

**PRÁVNICKÁ
FAKULTA**
Masarykova univerzita

DĚKUJI

